

Technika a technológia chovu hydiny

Chovateľský cieľ

- výroba konzumných vajec
- výroba násadových vajec
- výroba hydinového mäsa

Technika a technológia odchovu a chovu hrabavej a vodnej hydiny

Cieľ produkcie

- Znáška vajec - pripraviť zvieratá pre dosiahnutie pohlavnej dospelosti – začiatku znáškového obdobia.
- Brojlerový výkrm hydiny – za čo najkratšie obdobie získanie jatočne zrelej hydiny pri čo najnižšej konverzii krmív

Typy liahní

1. **Jednopriestorové** – je tu predpoklad lepšieho vyliahnutia hydiny
2. **Viacpriestorové** (zariadenie na udržiavanie inkubačnej mikrolímy nie je v spoločnom priestore s vajcami)
 - skriňové (5000 – 30000 ks)
 - komorové (až 100 000 ks)

<http://www.kulucka.com/eng/modelsecim.html>

<http://www.whitsleighgame.co.uk/rearing/>

Technológia liahnutia hydiny

<u>Druh</u>	<u>dĺžka liahnutia</u>
kurčatá	19 – 22
morčatá	27 – 29
káčatá	27 – 29
húsatá	28 - 31

Na liahnivosť vajec pôsobí najmä dedičná podmienenosť ale aj ďalšie vplyvy po znesení vajec a technológia liahnutia.

<http://www.healthychicksandmore.com/>

Teplota – pre optimálny vývoj zárodku 37,8 °C , zárodok sa nevyvíja pri teplote 20 – 27 °C (fyziologická nula)

Vlhkosť – predliaheň 60 – 70 %

– doliaheň 70 – 75% na konci 85 – 90%

Postup pri liahnutí hydiny

1. Príprava liahní
2. Výber násadových vajec
3. Ukladanie vajec na liesky
4. Vkladanie do predliahne (slepačie vajcia 18 dní, ostatné 24 – 25 dní, otáčanie vajec, chladenie husacích vajec)
5. Presvecovanie – 5. – 8. deň, vyradenie neoplodnených vajec a odumretých zárodokov
6. Prekladanie do doliahne (posledné 3 – 4 dni, kapacita 1/3 predliahne)
7. Vyberanie vyliahnutej hydiny - sexovanie

Odchov hydiny

Odchov kuríc a kohútkov – 17 – 19 t. (znáškové) kohútky o 2 – 3 týždne dlhšie prevažne na hlbokoj podstielke (150 dní)

Odchov kuríc a kohútkov – (brojlerové) 20 – 22 t., prípravné obdobie 3 – 4 t. (180 dní)

Odchov moriek – len pre rozmnožovacie chovy pre produkciu násadových vajec do veku 25 – 28 t., príprava 4 – 6 t.,

Konzumné vajcia

Odchov mládok – na produkciu konzumných vajec, do veku 17 – 19 t., prevažne klieťkové spôsoby, sú aj systémy na hlbokoj podstielke

Nosnice – haly (klieťkové systémy, voľné systémy)

Svetelný režim

Mikroklmatické podmienky

Konzumné vajcia

Klietkové systémy

- jednoetážové
- kaskádové
- viacetážove (2 – 4)

Od roku 2012 bude chov možný len v obohatených klietkach!
Od roku 2003 je zakázané stavať a uvádzať do prevádzky zariadenia na chov nosníc v neobohatených klietkach.

http://freshneasybuzz.blogspot.com/2008_11_01_archive.html

Konzumné vajcia - kliečkové systémy

Konzumné vajcia

alternatívne systémy EU

rok 2009 29% nosníc

z toho 17,1% boli chovy vo voľnom výbehu (14,3 % v roku 2008), 9,2 % v podstielkovom chove (8,9 % v roku 2008).

ekologické poľnohospodárstvo EU

2009 2,7% vajec

2008 2,5% vajec

V roku 2009 pochádzalo v Rakúsku 95 % produkcie vajec z alternatívnych chovov, v Nemecku 63 % a vo Švédsku 61 %.

Od začiatku roka 2010 kompletná produkcia vajec v Nemecku pochádza z alternatívnych systémov.

Hydina - nosnice

Obohatené klieťkové systémy NV SR 736/2002

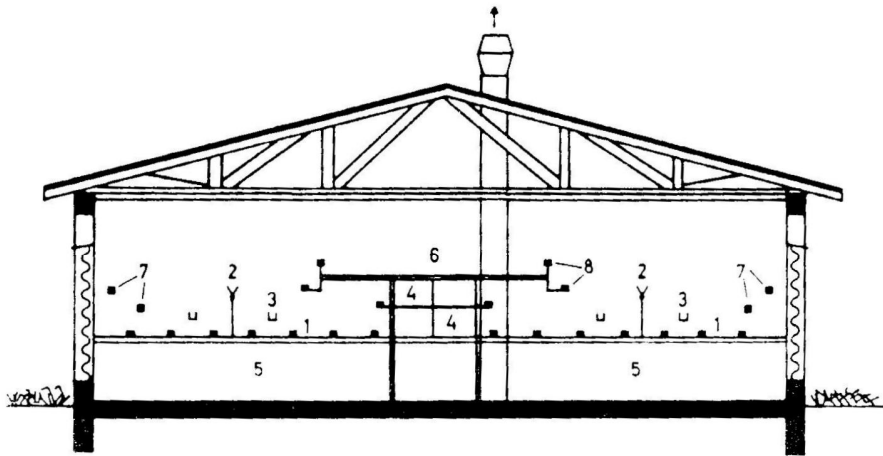
- 750 cm² na nosnicu/ min 2000 cm² celková plocha
- hniezdo
- podstielka
- bidlá (15 cm na nosnicu)
- prostriedky na obrusovanie paznechtov

Hydina - nosnice

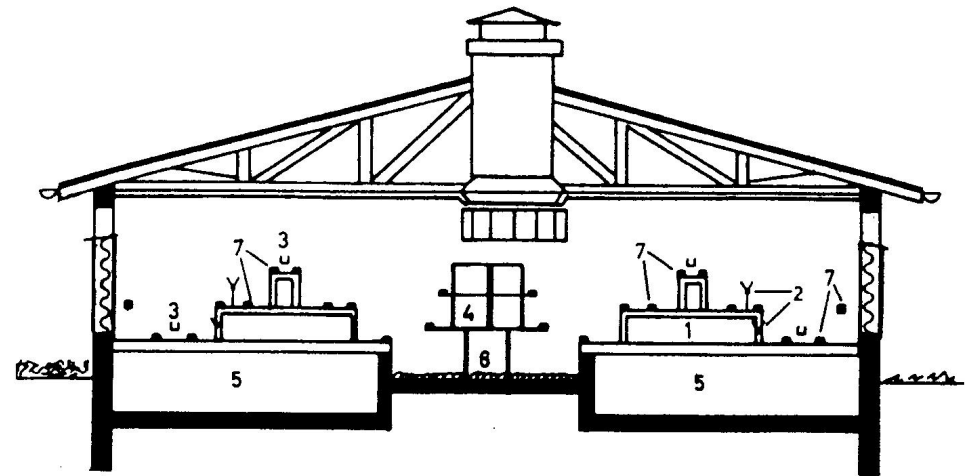
Alternatívne chovné systémy NV SR 736/2002

- 9 nosníc na 1 m² (~ 1111 cm²)
- 1 hniezdo na 7 nosníc / 1 m² hniezda na 120 nosníc
- min 250 cm² podstielky na nosnicu
- bidlá (15 cm na nosnicu), nie nad podstielkou
- otvory do výbehu min 40 x 35 cm / 2m na 1000 nosníc
- výbeh s vegetáciou, 2500 nosníc na 1 ha/ 4m² na nosnicu, polomer do 150 m od otvoru do haly
- hranica výbehu 350m od otvoru ak su min. 4 prístrešky na 1 ha + napájačky

Volierové ustajenie

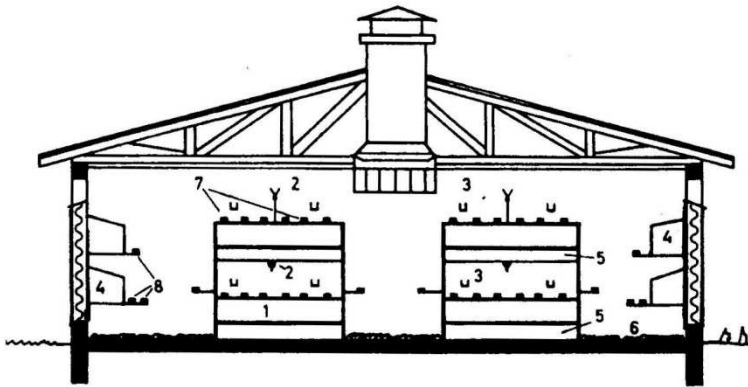

Obr. 54: Hrážové ustajenie slepic podľa Globovolga. Nad trusníkom (5) sa nachádzajú rošty z umelého hmoty (1), kapátkové napajčky (2) a žlabová krmítka s dopravníkom (3), vyvýšené hrabanišťa (6) a vyvýšené hrabanišťa (8 a 7). Tunelová snáškova hniezda (4) jsou umiestnená pod hrabanišťať.

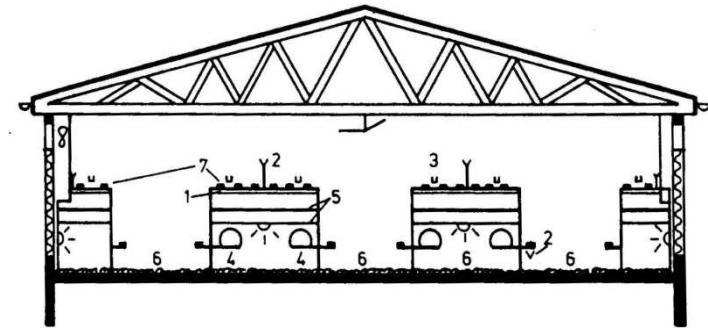

Obr. 53: Voliéra SEG. Rošt (1), vyvýšené hřady (7), žlabová krmítka s dopravníkem (3) a kapátkovými napajčkami (2) jsou umístěny nad trusníkem (5). Mezi nimi se nachází nastýlané hrabanišťa (6), nad ním jsou ve dvou patrech instalována snáškova hniezda (4) s "náletovými" hřady. Uprostřed střešního prostoru je zabudován tepelný rekuperátor.

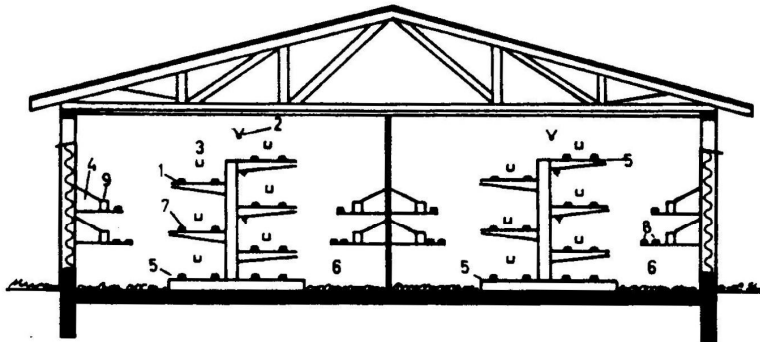
Volierové ustajenie

Obr. 56: Stáj pro nosnice Rihs-Boleg II. Rošty (1), kapátkové napaječky (2) a krmítka s řetězovým dopravníkem (3) jsou rovněž umístěny nad pásovým dopravníkem k odklizu trusu (5) ve dvou patrech nosníků. Podlaha mezi voliérovy nosníky a pod snáškovými hnízdy (4) slouží jako podestýlané hrabaniště. Uprostřed podstřešního prostoru je zabudován tepelný rekuperátor.

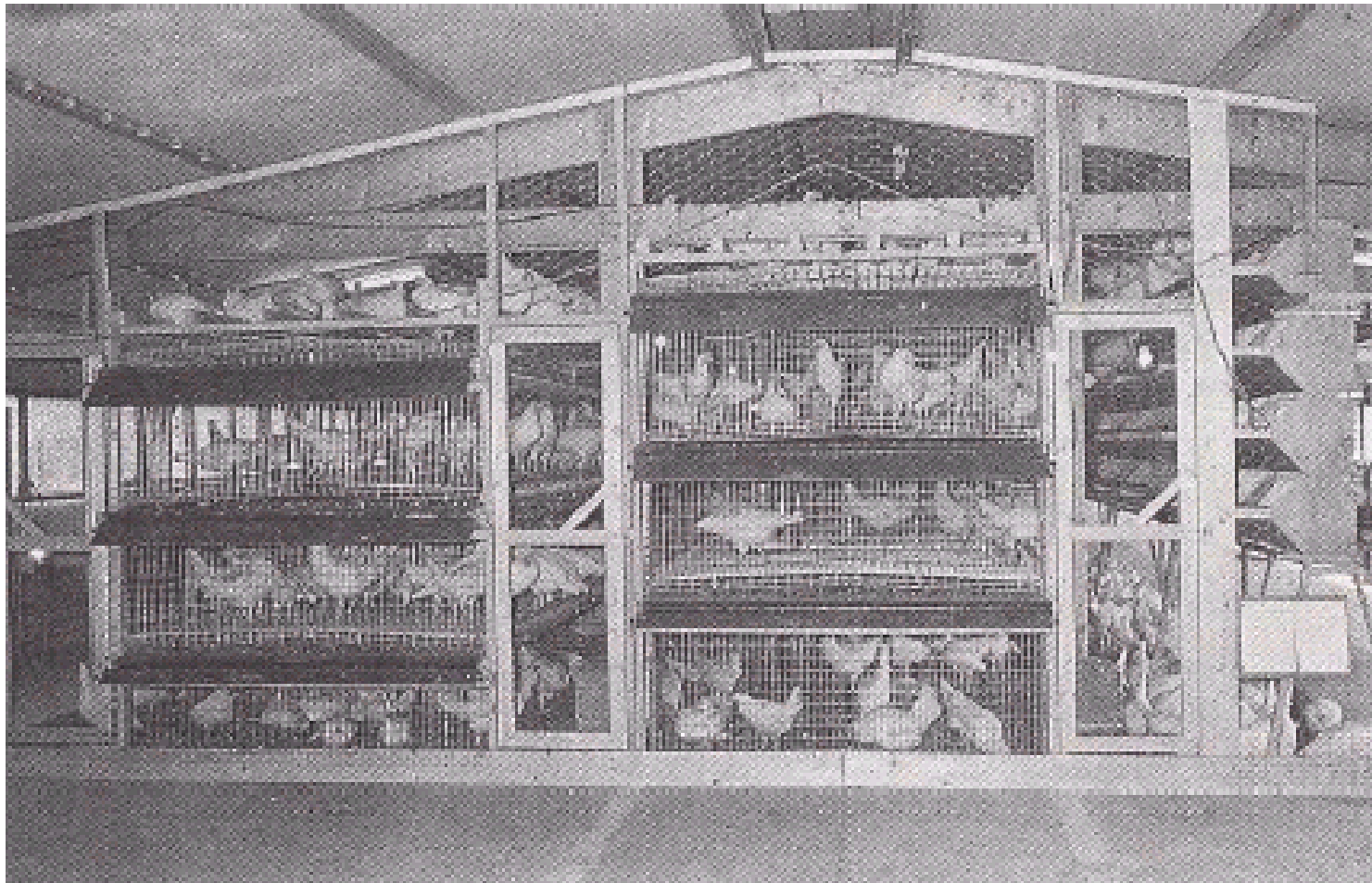

Obr. 55: Stáj pro nosnice Rihs-Boleg I se zarošťovanou podlahou (1), kapátkovými napaječkami (2), žlabovým krmítkem s dopravníkem (3) a hřady (7) nad pásy pro odklizu trusu (5) a s podestýlanými snáškovými hnízdy (4). Celá podlaha stáje slouží jako podestýlané hrabaniště (6). Rada kapátkových napaječek (2) je umístěna pod náletovými hřady snáškových hnízd, což slepicím umožňuje pít i z podlahy.

Obr. 57: Kliba-voletáž se stromovitým voliérovy nosičem se zarošťovanou podlahou (1), hřady (7), kapátkovými napaječkami (2), krmítky s dopravníkem (3) nad středním kanálem pro odklizu trusu (5). Snášková hnízda s "vykulováním" vajec (4) a "náletovými" hřady (8) a s pásovým dopravníkem vajec (9) nad nastýlanou podlahou.

Volierové ustajenie

Volierové ustajenie

Mobilné voliery

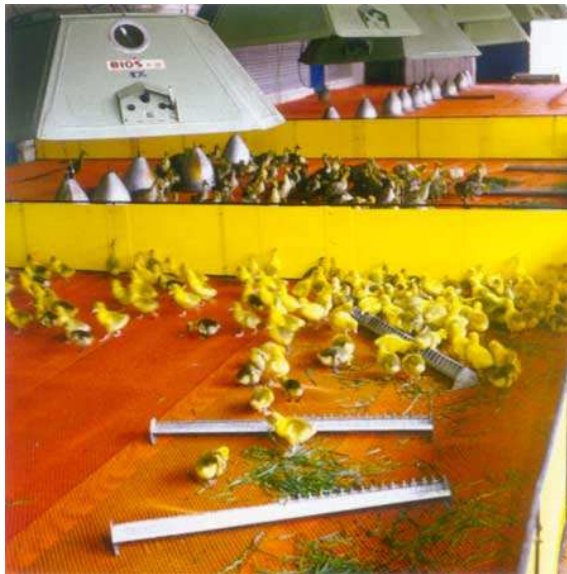
Ustajenie s výbehom

Odchov vodnej hydiny

Odchov vodnej hydiny - sa robí dvojfázovo

1. do 2 – 3 týždňov v teplých odchovniach
 - prvé 4 – 5 dní 24 hod. svetlo
 - po týždňoch sa skrakuje na 14 – 16 hod.
 - hala s podstielkou, výbehom alebo bez výbehu, rošty, kliecky
2. Od 3 do 26 t., (kačice), do 31 t., (húsatá) nevykurované odchovne s výbehom, resp. v halách na hlbokkej podstielke

Produkcia hydinového mäsa

Rýchlovýkrm

<u>Druh</u>	<u>Dĺžka výkrmu</u>	<u>hm. v kg</u>
Kura	6 – 8 týždňov	1,4 – 2,0
Morka	10 – 12 týždňov	3,5- 4,5
Kačica	6,5 – 7,5 týždňov	2,5 – 2,9
Hus	8 – 10 týždňov	4,0 – 5,0

Výkrm kurčiat

Klietky

Podlahové systémy – na hlbokoj podstielke
– na roštoch
– kombinácia 1:2, 1:3

lokálny odchov

odchov po celej hale

ohrádkový odchov

- Mikroklimatické podmienky
- 23 h. svetlo + 1 h. tma
- striedavý režim 2 – 3 hodiny
- od 30 luxov do 1 luxu
- nepretržitý prístup ku kŕmidlu

Nariadenie vlády Slovenskej republiky ktorým sa ustanovujú minimálne pravidlá ochrany kurčiat chovaných na mäso č.275/2010.

Hustota zástavu 33 kg/m²

V odôvodnených prípadoch 39 až 42 kg/m² (po splnení podmienok podľa príloh nariadenia)

Výkrm kurčiat

<http://www.age-slovensko.sk/referencie/>

Výkrm moriek

- brojlerový - haly s hlbokou podstielkou, roštové podlahy, kliecky
- 2 ks na 1m²
- Haly - 30 kg na 1m² po 8 týždňoch
- kliecky - 46 kg na 1m² po 8 týždňoch

<http://www.age-slovensko.sk/album/hyza-a-s-topolcany/p1010043-jpg2/>

<http://www.worldofstock.com/slides/NBI6207.jpg>

Výkrm moriek

- jatočné morky – 18 - 24 týždňov, 8 – 10 kg, haly – pastva
- vyššia jatočná hmotnosť – 28 – 32 týždňov, 16 kg, haly + pastva

Výkrm kačíc

v halách – na hlbokkej podstielke aj na roštoch
(8 - 10 ks na 1m² do 8 týždňov veku)

- v kliebkach

nútený výkrm

Suchý výbeh

Výbeh s vodnou plochou

- obmedzenou

- neobmedzenou

Výkrm husí

- brojlerový - haly s podstielkou (1,5 – 2 ks na 1m² alebo rošty (2 – 2,5 ks na 1m²)
- predĺžený (polointenzívny) – 14 – 16 týž., 5,5 – 6 kg, haly + pastva
- výkrm pečeňových husí – produkcia tučných pečení, nútený dokrm v poslednej fáze (kukurica)

Ďakujem za pozornosť